

Huisonderwijs

Wat is huisonderwijs?

- elk onderwijs,
- gegeven aan leerplichtige leerlingen,
- buiten een erkende school,
- als gevolg van een beslissing van de ouders.

Zo kunnen ouders (of zij die het ouderlijk gezag hebben) beslissen om de leerling :

- individueel huisonderwijs* te laten volgen of
- in groepsverband op een *andere* locatie (vb. privéschool of collectief huisonderwijs **).

Ook onderwijs aangeboden binnen gemeenschapsinstellingen = huisonderwijs als de leerling niet verbonden is aan een erkende en gefinancierde of gesubsidieerde school .

De combinatie 'Huisonderwijs' + 'Inschrijving in een erkende school/CDO' is niet mogelijk.

Bijgevolg kan de leerling geen huisonderwijs volgen voor DBSO of Leertijd. Voor de werkcomponent is immers een inschrijving in een erkende school noodzakelijk.

Algemene voorwaarden voor huisonderwijs?

- Jaarlijks een 'verklaring van huisonderwijs ' invullen zolang het kind huisonderwijs volgt en leerplichtig is.
- De verklaring tijdig bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) indienen
- Op vaste tijdstippen, verplicht inschrijven en deelnemen aan examens van de Vlaamse Examencommissie (basisonderwijs & secundair onderwijs) tenzij het CLB uitdrukkelijk een vrijstelling geeft
- Tijdig het getuigschrift basisonderwijs en eerste graad secundair onderwijs behalen
- Controle van de onderwijsinspectie aanvaarden.

Hoe/Wanneer het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI)*** informeren?

Ten laatste de 3e schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige start met huisonderwijs, dienen de ouders een Verklaring van huisonderwijs in bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten. Ze gebruiken hiervoor het juiste formulier .

Enkel voor volgende privéscholen is geen verklaring nodig:

- Europese scholen,

- internationale scholen die gelijkwaardige studiebewijzen leveren,
- internationale scholen die geaccrediteerd zijn door het IB (International Baccalaureate) te Genève,
- scholen gelegen in het buitenland.

Deze scholen zijn erkend door de overheid in het kader van de wet op de leerplicht.

Waarin verschilt huisonderwijs van gewoon onderwijs?

Ze verschillen op vlak van de *'organiserende instantie'*.

De leerling voldoet via huisonderwijs *enkel* aan de leerplicht.

- De jaren huisonderwijs komen tellen NIET mee om te bepalen welke jaren de leerling reeds heeft afgelegd. Zo telt de periode van huisonderwijs bv. *niet* mee als volbrachte jaren wanneer de leerling overstapt naar het reguliere systeem van leren en werken.
- Omdat je via huisonderwijs geen enkel officieel bewijs van opleiding, praktische ervaring of van het beheersen van leerstof verwerft, moet je op vaste momenten deelnemen aan examens van de Examencommissie (EC). Enkel wanneer je via de EC een getuigschrift/diploma behaalt, heb je een bewijs voor het afgelegde onderwijstraject.
- Je draagt zelf de kosten voor het huisonderwijs van je kind. Je ontvangt **geen schooltoelage**.

Controle van huisonderwijs

De onderwijsinspectie controleert de kwaliteit van het huisonderwijs.

Je bent verplicht de inspectie toe te laten. Wanneer de controle door de Onderwijsinspectie niet aanvaard wordt of wanneer 2X na elkaar blijkt dat de minimumeisen niet worden bereikt, moet de leerling zich verplicht opnieuw inschrijven in het reguliere onderwijs.

Volgende *minimumeisen* worden aan huisonderwijs gesteld:

- de ontplooiing van de talenten/ volledige persoonlijkheid/lichamelijke vermogens van het kind
- de voorbereiding op een actief leven als volwassene
- de ontplooiing van eigen culturele waarden
- het bijbrengen van respect voor de rechten van de mens en de culturele waarden van anderen

Meer info over de [Controle op het huisonderwijs](#).

Start huisonderwijs

Algemeen: Leerplichtige kinderen starten *in het begin* van het schooljaar met huisonderwijs.

Uitzonderlijk: In de loop van het schooljaar overstappen naar huisonderwijs kan enkel in volgende gevallen:

1. Wanneer de leerling zich in de loop van het schooljaar domicilieert in Vlaanderen of Brussel;

2. Wanneer de leerling in de loop van het schooljaar naar het buitenland gaat terwijl hij/zij gedomicilieerd blijft in Vlaanderen of Brussel;
3. Wanneer het **CLB** dat de leerling begeleidt, **geen** gemotiveerd **bezwaar** indient bij AGODI tegen de overstap naar huisonderwijs.

Toelichting:

Ouders zijn verplicht de school en het CLB op de hoogte te brengen van de geplande overstap en hen de nodige informatie te geven. De wijze waarop dit dient te gebeuren is niet vastgelegd.

AGODI informeert de ouders over deze verplichting via de algemene website

(<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/huisonderwijs-voor-leerplichtige-leerlingen>).

Een **gemotiveerd** bezwaar van het CLB moet **binnen de 10 werkdagen nadat** het centrum door de ouders op de hoogte werd gebracht, bezorgd worden aan AGODI***.

- **Via welk formulier** deelt het CLB zijn bezwaar mee aan de ouders en AGODI?

Via het [modelformulier](#). De motivatie wordt hier niet in opgenomen.

Als het CLB geen bezwaar heeft hoeft het geen melding te doen aan AGODI.

- **Moeten ouders die hun kind (gedomicilieerd in Vlaanderen of Brussel) tijdens het schooljaar willen laten overstappen naar huisonderwijs, het CLB verwittigen?**

Ja, het CLB dat het betrokken kind begeleidt moet verwittigd worden. (Er wordt nergens vastgelegd hoe deze verwittiging dient te verlopen).

- **Kan het kind tijdens het schooljaar overstappen naar huisonderwijs als het CLB een bezwaar indient?**

Neen. Ouders kunnen, wanneer ze niet akkoord zijn, enkel naar de Raad van State gaan.

- **Wat gebeurt er als een kind in de loop van het jaar overstapt naar huisonderwijs zonder dat het CLB hiervan op de hoogte is?**

Indien de leerling nog ingeschreven is in de school, brengt AGODI de vroegere school op de hoogte. Het is de bedoeling dat deze de informatie doorspeelt aan het CLB.

Indien het CLB hier nog niet van op de hoogte werd gebracht, beginnen de 10 werkdagen om een bezwaar te formuleren bij AGODI pas te lopen van zodra het CLB op de hoogte is gesteld, ook al volgt de leerling op dat moment al huisonderwijs.

- **Wanneer kan een leerling opnieuw starten met huisonderwijs nadat het door de Inspectie van Onderwijs eerder is moeten stoppen?**

Het hervatten kan maar als de Onderwijsinspectie hiervoor uitdrukkelijke toelating geeft. Dit gebeurt als de tekortkomingen die bij de controles werden vastgesteld, zijn weggewerkt en/of als het kind voldoet aan de voorwaarden.

Verplicht deelnemen aan examens van de Examencommissie (EC) van de Vlaamse Gemeenschap

Kinderen die huisonderwijs volgen, **moeten** op vaste tijdstippen deelnemen aan examens van de Examencommissie (EC) van de Vlaamse Gemeenschap:

Voor het behalen van het getuigschrift basisonderwijs (BaO) ***

Ten laatste in het schooljaar waarin je kind (vóór 1 januari) **11 jaar** wordt, **schrijf** je het **in** bij de EC.

Bijvoorbeeld:

Je kind is geboren in 2009, het wordt dus 11 jaar in 2020.

Je schrijft het in bij de examencommissie basisonderwijs vóór 1 juni 2021.

De examens worden afgelegd in juni 2021.

Ten laatste in het schooljaar waarin je kind (vóór 1 januari) **13 jaar** wordt, moet het het getuigschrift BaO **behalen**.

Bijvoorbeeld:

Je kind is geboren in 2007, het wordt dus 13 in 2020.

Het moet het getuigschrift basisonderwijs behaald hebben in juni 2021 om in het schooljaar 2021- 2022 huisonderwijs te mogen volgen.

Voor het behalen van het getuigschrift van de 1e graad secundair onderwijs (SO)*****

Ten laatste in het schooljaar waarin je (vóór 1 januari) **15 jaar** wordt, **schrijf** je je **in** bij de EC.

Bijvoorbeeld:

Je kind is geboren in 2005, het wordt dus 15 in 2020.

Je schrijft het in bij de examencommissie ten laatste tijdens het schooljaar 2020-2021.

Ten laatste in het schooljaar waarin je **16 jaar** wordt (vóór 1 januari), moet je minstens het getuigschrift van de 1e graad **behalen** via EC.

Bijvoorbeeld:

Je kind is geboren in 2004, het wordt dus 16 in 2020.

Het moet het getuigschrift eerste graad secundair onderwijs behaald hebben ten laatste tijdens het schooljaar 2020-2021 om in het schooljaar 2021-2022 nog huisonderwijs te mogen volgen.

- Organiseert de Examencommissie verschillende examens voor de A- en de B-stroom?

Ja, de Examencommissie organiseert:

-examens voor 'de eerste graad A-stroom' én

-examens voor de 'eerste graad B-stroom'.

- Wat als je kind te laat wordt ingeschreven bij de Examencommissie (EC) of niet slaagt binnen de verplichte periode ?

Dan mag je kind geen huisonderwijs meer volgen en moet het terug naar een gewone school. (cfr. antwoord hierboven)

Dat kan zijn: een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school (erkend door de Vlaamse, Franse of Duitstalige Gemeenschap) of één van volgende scholen:

- Europese school;

- Internationale school die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd is;

- Internationale school waarvan de studiebewijzen als gelijkwaardig worden beschouwd;

- Buitenlandse school waar de leerplichtige contactonderwijs volgt.

- Kan mijn kind veel vroeger deelnemen aan de examens van de EC?

Je kan deelnemen als je **in het jaar van het examen** 9 wordt of ouder bent dan 9 jaar.
Het maakt dus niet uit of je **voor of na het examen** 9 jaar wordt.
Vanaf het jaar waarin je 9 wordt, kan je dus het getuigschrift basisonderwijs behalen.

- Waar worden de examens van de EC georganiseerd?

1) Voor wat betreft het *basisonderwijs*: in examenscholen die werden aangesteld door de overheid.
De organisatie, evaluatie en attestering behoort tot de autonomie van deze scholen zelf.

De lijst van de examenscholen: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/ouders/leerplicht/huisonderwijs-en-de-examencommissie/examencommissies/examencommissie-basisonderwijs#Scholen-waar-je-kan-deelnemen>

2) Voor wat betreft het *secundair onderwijs*: in het examen centrum te Brussel: [Examenlocaties - Examencommissie secundair onderwijs](#)

3) Wil je weten of je een *online examen* kan doen vanuit het buitenland? Zie [Examens - Examencommissie secundair onderwijs](#)

Vrijstelling van examens bij de EC?

Je bent niet verplicht deel te nemen aan de examens van de EC als:

- 1) je een buitenlands studiebewijs hebt dat als gelijkwaardig wordt beschouwd aan minstens het getuigschrift dat het moet behalen (niveau basisonderwijs /1^e graad secundair onderwijs (of hoger)).
- 2) het CLB de leerling *uitdrukkelijk* een vrijstelling geeft omdat je kind door een mentale handicap of *ernstige* leerstoornis niet in staat is de examens tijdig met succes af te leggen; Cfr. [Vrijstelling van examens](#). Let wel: Vrijstellingen worden uitzonderlijk toegestaan.

- Wie moet het al dan niet toekennen van de vrijstelling van deelname aan examens melden?

Het CLB brengt ouders en AGODI*** op de hoogte van de beslissing (positief/negatief).

Deze blijft geldig tijdens de volledige schoolloopbaan van de leerplichtige.

Als de leerplichtige geen examens aflegt, behaalt hij/zij geen getuigschrift.

Een vrijstelling voor de examens van de examencommissie betekent echter niet dat het kind geen examens *mag* doen bij de examencommissie om zo toch op zijn/haar eigen tempo een getuigschrift te behalen.

- Welk CLB oordeelt over deze vrijstelling want deze leerlingen hebben geen CLB?

De ouders kunnen zich wenden tot een CLB naar keuze.

Om een vrijstelling te kunnen toekennen dient het CLB zich te baseren op gegevens.

Meestal heeft het kind reeds een traject heeft gelopen hetzij bij CLB of een externe instantie.

In het laatste geval moeten de ouders zelf een vorm van bewijslast aanleveren.

- Welke leerlingen kunnen een vrijstelling bekomen van het CLB?

Enkel leerplichtige leerlingen die psychisch of fysisch niet in staat zijn examens met succes af te

leggen. Bv. leerlingen met een mentale handicap, een ernstige leerstoornis, schoolse vertraging ...
Het CLB levert de vrijstelling.

Zie: [https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/huisonderwijs-controle-en-examen + decreet basisonderwijs](https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/huisonderwijs-controle-en-examen+decreetbasisonderwijs), artikel 26/bis 2.

- Welk document dient gebruikt te worden ingeval van vrijstelling?

Het CLB gebruikt voor de vrijstellingen ofwel het standaarddocument van het eigen CLB (met eigen logo) ofwel de documenten op <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/formulieren/> → CLB → Huisonderwijs

Zie ook: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestanden/5535.docx>

Stoppen met huisonderwijs

Tijdens het schooljaar kan je het huisonderwijs stopzetten door je kind in te schrijven in een reguliere school of centrum. Breng AGODI hiervan op de hoogte met een bewijs van deze inschrijving.

Kunnen kinderen die huisonderwijs volgen begeleiding krijgen van het CLB?

Leerlingen die huisonderwijs volgen moeten naar het CLB voor een systematisch contact (=medisch onderzoek) op specifieke leeftijden. Het CLB biedt ook gratis vaccinaties aan. Mits toestemming worden deze toegediend tijdens een systematische contact.

Zie: Decreet leerlingenbegeleiding 2.3, 2.4, 5 en 6 - <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15157>

Kan ik als organisator van huisonderwijs ergens terecht met mijn vragen?

Vragen over de administratie en regelgeving kan je stellen aan AGODI***.

Meer praktische vragen over de organisatie van het huisonderwijs kan je bijvoorbeeld stellen aan de Vereniging voor Huisonderwijzers Vlaanderen vzw: <https://vhov.be/>

En wat met....

➔ leerlingen in Internationale/Europese scholen? Dit zijn ook (privé-)scholen. Moeten zij ook voldoen aan de voorwaarden van huisonderwijs?

Onderwijs dat wordt georganiseerd

- in een Europese school;
- in een Internationale school geaccrediteerd door het International Baccalaureate (IB) te Genève ;
- in een Internationale school waarvan de studiebewijzen als gelijkwaardig worden beschouwd;

- in een school gelegen in het buitenland;
moet niet voldoen aan de voorwaarden beschreven in de wetgeving inzake huisonderwijs.

Deze instellingen zijn immers gebonden aan een Europese of Internationale regelgeving.

➔ **leerlingen die onderwijs volgen in een gemeenschapsinstelling voor observatie en opvoeding, in een onthaal- en oriëntatiecentrum, in een observatiecentrum of in een jeugdgevangenis? Moeten zij aan dezelfde voorwaarden voldoen als leerlingen die huisonderwijs volgen?**

Neen. Deze instellingen zijn gebonden aan een andere regelgeving.

Is 'tijdelijk onderwijs aan huis' (TOAH), 'permanent onderwijs aan huis' (POAH) en het 'statuut van vrije leerling' hetzelfde als huisonderwijs?

Neen. Lees de definities in de Moeilijke woordenlijst op onderwijskiezer.

Meer info op [deze website](#).

- * **Individueel huisonderwijs:** onderwijs dat thuis door de ouder(s) zelf gegeven wordt of door een privéleraar.
- ** **Collectief huisonderwijs:** kinderen gaan naar een privéschool of volgen onderwijs binnen een project waarbij een aantal ouders samen huisonderwijs voor hun kinderen organiseren.
- *** *Agentschap voor Onderwijsdiensten(AGODI)*
Team huisonderwijs:
- E-mail: huisonderwijs.agodi@vlaanderen.be
- Telefoon: 02 553 04 01

Team Leerplichtcontrole:
- E-mail: leerplichtcontrole@vlaanderen.be
-Telefoon : 02 553 04 01

EXTRA INFO :

- 1 [AGODI: Rapport Huisonderwijs](#)
- 2 [Vereniging voor Huisonderwijzers Vlaanderen vzw \(vhov.be\)](#)